

ÅRSBERETNING 2015

LIV GÅR TAPT GRUNNET USIKKERHET OM AVDØDES VILJE

Når spørsmålet om donasjon kom opp på sykehuset endte 40 (26%) av dem med avslag. Syv av disse skyldtes at den avdøde var uttalt negativ til organ-donasjon. Ved 33 av tilfellene ble ikke organdonasjon gjennomført fordi pårørende sa nei på den avdødes vegne, ofte da avdødes vilje var ukjent.

I 2015 gjorde vi en undersøkelse, som ga oss god kunnskap om befolkningens holdning til organdonasjon. Kun fire prosent har uttalt at de ikke ønsker å donere sine organer etter sin død. Dette står i sterk kontrast til det endelige resultatet ved utgangen av året, hvor det er blitt avslag i hele 26 prosent av tilfellene. Vi antar derfor at de fleste av avslagene var på vegne av personer som egentlig ønsket å redde liv. Én organdonor redder i snitt tre liv. Det betyr at over 90 mennesker kunne fått den livsnødvendige hjelpen de trengte. I Norge er det din vilje til organdonasjon som gjelder, i henhold til loven. De pårørende skal kun bekrefte denne. Men vet ikke familien, fører denne usikkerheten ofte til et nei. Dette viser hvor viktig det er at vi alle tar standpunkt, og formidler det til våre nærmeste.

DU MÅ SI DET FOR Å BLI DET

I 2015 har vår viktigste appell gått til alle dem som er positive til organdonasjon. Fortell det til dine nærmeste! Det er alt som skal til for å bli organdonor, og med det redde liv. Høsten 2015 mottok vi en ekstra bevilgning fra Helsedirektoratet, og kunne derfor styrke dette arbeidet. Responser etter kampanjene som ble presentert for befolkningen på slutten av året, har vært formidabel, og vi vil fortsette i 2016 med mål om at stadig flere sier til sine nærmeste at de er organdonor.

STADIG FLERE BEHØVER ET NYTT ORGAN

Til enhver tid venter mellom 400 og 500 mennesker på et nytt organ. Et organ som kan gi dem livet tilbake. Køene øker, og det blir stadig flere som behøver et livreddende organ. Det er mangel på organer i hele verden, og med dette fortvilelse og desperasjon som for noen kan føre til et illegalt marked. Den eneste måten å forhindre denne ulovlige virksomheten på, er at vi alle sier ja til organdonasjon.

I NORGE ER ALLE POTENSIELLE ORGANGIVERE

Flere land innfører nå systemer som gjør at alle er organdonorer såfremt de ikke har meldt seg ut av et register. I Norge har vi ikke tro på register, men en lov som i utgangspunktet antar alle som potensielle organgivere. Den nye transplantasjonsloven sier at det er din vilje, at det er din rett til å donere, men bekreftelsen skal komme fra de som kjente deg best. Denne ordningen viser seg å være den aller beste; for da det i andre land stilles krav til systemer og registre, oppfordrer vi heller til samtalene mellom mennesker som står hverandre nær. Og uansett systemer, vil det alltid være en samtale bygget på respekt og forståelse med de pårørende.

EN TRØST I DET TRAGISKE

Det er tungt å miste, men døden er uunngåelig. For noen kommer det et spørsmål om organdonasjon. Mange beskriver dette som en trøst i det tragiske, å vite at andre ikke må miste. Å vite at man gir håp om liv til noen som venter. Men avgjørelsen blir lettere hvis familien vet hva avdøde selv ønsket. Derfor er det så viktig at vi alle forteller våre nærmeste at ”jeg er organdonor”.

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

STIFTELSENS FORMÅL OG ORGANISASJON

Stiftelsen Organdonasjon er en stiftelse med offentlig stadfestelse, og ble opprettet 6. mars 1997. Bak stiftelsen står følgende pasientorganisasjoner:

- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) representert ved interessegruppen Foreningen for hjerte- lungetransplanterte (FHLLT)
- Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte (LNT)
- Foreningen for hjertesyke barn (FFHB)
- Norsk forening for cystisk fibrose (NFCF)
- Voksne med medfødt hjertefeil (VMH)

Vår visjon er at ”Alle som trenger det skal få et organ”.

Vi jobber for å informere befolkningen om organdonasjon. Vårt formål er å få befolkningen til å si ja til organdonasjon, som de deler med sine nærmeste.

Vi er også pådrivere overfor helsevesen og myndigheter for å sikre at nødvendige ressurser stilles til disposisjon for å redde liv.

STYRE

Stiftelsen ledes av et styre på seks medlemmer. Ved utgangen av 2015 besto styret av Gisle Nødtvedt (styreleder), Lars Skar (LNT), Truls Zimmer (LHL/FHLLT), Marte Jystad (FFHB), Kari Anne Pedersen (VMH) og Åshild Nymo (NFCF). Styret møtes 4 til 5 ganger i året. På styremøtene diskuteres planer, budsjetter og strategier, det orienteres om aktiviteten og det fattes vedtak av betydning for virksomheten.

REPRESENTANTSKAP

I henhold til vedtektene skal stiftelsen ha et Representantskap med medlemmer oppnevnt av organisasjonene som står bak stiftelsen. Representantskapet møtes årlig og velger styre, styreleder og revisor.

VALGKOMITÉ

På representantskapsmøte i 2015 ble det for første gang valgt en valgkomité. Våre nye vedtekter beskriver en mer variert sammensetning i styret, hvor plassene fordeles på representanter fra pasientorganisasjonene og andre fristilte personer som innehar kompetanse fra andre områder som er relevante for vårt arbeid. En valgkomite anses som hensiktsmessig for å gi representantskapet anbefalinger på hvordan man kan sette sammen et slikt styre.

ADMINISTRASJONEN

Stiftelsens daglige drift ivaretas av vårt informasjonskontor som holder til på Frognerstranda 4 i Oslo. Kontoret besto ved utgangen av 2015 av 7 faste medarbeidere og 6,5 årsverk:

Daglig leder Hege Lundin Kuhle (100 %), informasjonssjef Troels Normann Mathisen (100 %), informasjonskonsulent og digital redaktør Aleksander Sekowski (100 %), informasjonskonsulent og undervisningsansvarlig Mimi Haugvaldstad Kleiberg (100 %), prosjektleder og HR-ansvarlig Anniken Lundgaard (90 %) og prosjektkoordinatorene Annette Halvorsen (80 %) og Christina Markussen (80 %).

Å VENTE

Mennesker venter hele tiden. Kanskje på noe godt, eller kanskje på noe de frykter vil skje dem. Mange venter i usikkerhet. Blant dem er det flere hundre mennesker i Norge som venter på et nytt organ. Vil jeg motta et nytt organ i tide? Vil jeg bli så syk og svekket at jeg ikke kan bli transplantert? Vil jeg bli tatt av ventelisten, eller vil det ikke bli donert et organ som min kropp vil akseptere? Venting kan utløse tvil, og skape frykt for fremtiden.

Mange venter på å få nyre fra en av sine kjære. Antallet donasjoner fra levende givere har sunket kraftig de siste årene. Hva skyldes dette? Hva kan gjøres for å endre denne trenden? Hvem har ansvaret og hvem kan ta de rette initiativene til å endre denne uheldige trenden?

Stiftelsen Organdonasjon vil, sammen med andre gode krefter, øke bevisstheten om denne uheldige utviklingen på vegne av alle pasienter som må tilbringe mangfoldige timer i dialyse i vente på et nytt organ.

Gisle Nødtvedt

Gisle Nødtvedt
styreleder
mai 2016

INFORMASJONSKONTORET

Vår organisasjon består av 7 mennesker med variert og spennende faglig kompetanse og en nær og personlig tilnærming til temaet. Disse menneskene utgjør vår viktigste informasjonsaktivitet.

I dagens digitale samfunn forventes det snarlige tilbakemeldinger og svar, og produksjon av relevant innhold som engasjerer. Vårt mål er å være der folk er og formidle kunnskap og forståelse for temaet.

Organdonasjon er noe befolkningen i dag med stolthet viser at de støtter. Vi opplever stadig større aktivitet i media, innen frivillighet og i form av samarbeidsprosjekter av forskjellig grad. Det er med stolthet vi ser tilbake på aktiviteten i året som har gått.

HEGE LUNDIN KUHLE, daglig leder, ansatt i 2003. Hege er markedsøkonom, har erfaring fra organisasjonsarbeid samt reklame- og forlagsbransjen. Hege tar hånd om den daglige driften, kontakt med fagmiljøet, helsemyndigheter, politikere samt pressearbeid. Hege er også representert i utvalg med sekretariat i Helsedirektoratet.

ANNETTE HALVORSEN, prosjektkoordinator, ansatt i 2007. Annette er utdannet innen markedsføring, IKT og grafisk design. Hun har blant annet ansvaret for Donasjonsdagen og Valentinsdagen og koordinerer frivilligheten. Annette arbeider for at donorkortbrosjyren blir tilgjengelig for befolkningen.

TROELS NORDMANN MATHISEN, informasjonssjef, ansatt 2009. Troels er utdannet innen samfunnsvitenskap og psykologi og har bakgrunn fra radio. Han har ansvaret for strategisk kommunikasjon, pressearbeid og internasjonalt samarbeid. Troels har selv fått nytt hjerte, lunger, lever og nyre.

ALEKSANDER SEKOWSKI, informasjonskonsulent og digital redaktør, ansatt i 2012. Aleksander har bakgrunn fra både film og kognitiv psykologi. Han arbeider spesielt med kommunikasjon via digitale plattformer, it-systemet, samt bilde- og tekstproduksjon.

CHRISTINA MARKUSSEN, prosjektkoordinator, ansatt i 2013. Christina har utdanning fra Markedshøyskolen og har arbeidserfaring fra både salg og markedsføring. Hun arbeider med inntektsgivende arbeid, frivillighet og relasjonsbygging samt digitale kommunikasjonskanaler.

ANNIKEN BACKE LUNDGAARD, prosjektleder og HR-ansvarlig, ansatt i 2014. Hun har utdanning innen økonomi, markedsføring og psykologi, og har arbeidserfaring fra bank og kortbransjen samt eventbransjen. Hun arbeider med administrative oppgaver med spesiell vekt på HR samt eksterne prosjekter knyttet opp til relasjon og samarbeid.

MIMI HAUGVALDSTAD KLEIBERG, informasjonskonsulent, ansatt i 2015, og utdannet innen psykologi. Mimi er selv nyretransplantert og har fra 2011 vært frivillig undervisningskonsulent før hun ble fast ansatt. Tidligere har hun jobbet i kunst- og kulturbransjen. Mimi er ansvarlig for undervisning og flere informasjonsprosjekter.

VI JOBBER IKKE ALENE

Vårt mål er å få befolkningen til å si ja til organdonasjon, slik at alvorlig syke mennesker kan få muligheten til å få livet i gave. Visjonen vår er at "alle som trenger det skal få et organ".

Dette klarer vi ikke alene. Vi har mange samarbeidspartnere, som på ulike måter er tilknyttet denne virksomheten. Gjennom dem har vi opparbeidet oss bred kunnskap om temaet. Vi samarbeider med aktører som fagpersonell, politikere og myndigheter, pasienter og pårørende og andre som er involvert i temaet både her i Norge og i utlandet.

PASIENTORGANISASJONENE

Det arbeidet vi gjør, gjør vi på vegne av alle de pasientene som venter på et nytt organ. Vi har ikke egne medlemmer, men vi arbeider nært med flere pasientorganisa-

sjoner og deres medlemmer. Der møter vi personer som enten har fått organer, venter eller er pårørende, og disse blir viktige ambassadører for saken. I 2015 samarbeidet vi for første gang om en minnesmarkering på Rikshospitalet hvor donorene og deres pårørende ble hedret. Minnesmarkeringen var en del av 25 års markeringen for første lunge- og hjertetransplantasjon, og var i samarbeid med LHL/FHLT. I fremtiden ønskes en slik markering utvidet til å inkludere flere pasientorganisasjoner.

FRIVILLIGHETEN

Frivilligheten er avgjørende for å nå bredt nok ut med temaet, og vi takker alle de som vier sin tid til å delta på stands, skape arrangementer, dele i sosiale medier og bringe temaet organdonasjon opp på arbeidsplasser, i familien og blant venner. Vi bidrar med kunnskap om temaet, samarbeider om forskjellige aktiviteter og sender ut informasjonsmateriell til initiativtakerne. Disse initiativtakerne er

en viktig ressurs for oss, og gjør det lettere å nå ut til befolkningen rundt om i landet.

SOMMERFEST

Med ønske om å bygge relasjoner og nettverk, inviterte vi til sommerfest her på brygga hos oss på Kongen Marina i slutten av august. På tross av vind og kaldt vær, møtte 50 mennesker opp. Vår informasjonssjef var konferansier og introduserte vår daglig leder og vår styreleder som sa noen innledende ord. Etter dette var det tid for fotoshoot, pølservering, mingling og stand-up innslag. Vi hadde også engasjert en pianoentertainer som sørget

for god stemning gjennom hele kvelden. Festen ble meget vellykket og vil bli en tradisjon i kommende år.

SAMARBEID MED ANDRE LAND

Vi har nær dialog med flere land i Europa. Her utveksles erfaringer og ideer. Spesielt arbeider vi tett med de skandinaviske landene. Den skandinaviske befolkningen er relativt homogen, noe som gjør ideer og kampanjer lett overførbare. Vi deltok på et fellesskandinavisk seminar "Promoting organ donation in the Nordic countries – Current situation, progress and prospects" i Finland. Der ble det utvekslet erfaringer

rundt informasjonsarbeid, lovgivning og organisering av donasjonsvirksomheten. Vi deltok med plenumsinnlegg og ledet gruppearbeidet for befolkningsrettet arbeid.

FAGMILJØET VED OUS, RIKSHOSPITALET OG DONORSYKEHUSENE

Vi arbeider nært med fagmiljøet, og har nær dialog med NOROD (Norsk ressursgruppe for organdonasjon) og donorleger i forbindelse med faglige spørsmål, markedsføring og pressearbeid. På denne måten fremstilles temaet organdonasjon på en helhetlig måte, både fra et helse- og befolkningsperspektiv. Fellesskapet er med på å gi en trygg og faglig tung presentasjon av temaet, noe både befolkningen og helsepersonell har nytte av. Vi er også

bidragsyttere til seminarer i regi av fagmiljøet, både med foredrag, stands og historier gitt av personer som er berørt av saken.

HELSEDIREKTORATET

På grunnlag av søknad og dialog med Helsedirektoratet, tildeles vi hvert år midler til virksomheten. Siden 2003 har vi vært en post på Statsbudsjettet. Statsbudsjettet utgjør det viktigste bidraget til vårt arbeid. I år fikk vi en etterlengtet økning i tilskuddet, som muliggjorde utarbeidelse og synliggjøring av en kampanje som skal få flere til å snakke om organdonasjon. Vi har fortsatt flere gode aktiviteter vi ønsker å gjennomføre, så fokuset på inntektsgivende arbeid er viktig.

NASJONALT FAGLIG NETTVERK FOR ORGANDONASJON OG TRANSPLANTASJON (NFNOT)

Stiftelsen Organdonasjon har tidligere vært representert Nasjonalt fagråd for organdonasjon som ble oppnevnt i 2009 og avviklet i 2014. Da Helsedirektoratet ser at det er fortsatt behov for et slikt rådgivende samarbeid, ble NFNOT opprettet i 2015. Vår daglige leder er oppnevnt som medlem i rådet for en periode på 3 år.

POLITISK ARBEID

Stiftelsen Organdonasjon er politisk uavhengig, og dialog med stortingspolitikere, partigrupper og partienes ungdomsrepresentanter er verdifullt og viktig. Dette er et tema det er bred enighet om på tvers av partitilhørighet, og flere politikere viser et godt og tydelig engasjement. Vi har fått anledning til å snakke med stortingsgruppene helsefraksjoner for viktige innspill i debatten om hvordan man skal øke donasjonsraten. Vi har også deltatt aktivt i arbeidet med ny transplantasjonslov.

ARENDALSUKA

Arendalsuka er en partipolitisk uavhengig arena der aktører innenfor politikk, samfunns- og næringsliv møtes for debatt.

Vi hadde stand i Tollbodgaten, sammen med pasientorganisasjoner og andre interessegrupper. Gaten var en av ferdselsårene ned til Pollen (havneområdet), og det var lett å komme i kontakt med folk som gikk forbi. Vår informasjonssjef holdt en appell på Kanalplassen. Det var informert om appellen på Facebook, i annonse i lokalavisa og på Twitter.

Ca. 50 personer møtte til appellen, men den ble spredd til langt flere via vår nettside og sosiale medier.

KAMPEN OM OPPMERKSOMHETEN

I sosiale medier og aviser blir jeg daglig bedt om å mene, føle og gjerne også bruke penger på gode formål. Vi i Stiftelsen Organdonasjon ber også om oppmerksomheten til folk. I mylderet av budskap man skal ta stilling til, er vi en liten aktør.

Vi vet alle at organdonasjon redder liv - og personene vi kommer i kontakt med bærer ofte på sterke historier. Jeg er jevnlig i kontakt med journalister som ønsker å formidle disse historiene. Gode artikler med riktig informasjon om organdonasjon i mediene gjør mye større inntrykk på folk enn hva vi klarer med en reklamekampanje. Å hjelpe journalister med dette arbeidet er noe av det viktigste vi gjør.

Jeg er også selv en av de heldige. Jeg er en av de som egentlig skulle vært død. Men, fordi noen sa ja til organdonasjon lever jeg i dag. Vi formidler mange slike historier i løpet av et år. De er ekte og sterke. Og de skiller seg ut i mediemylderet. Og heldigvis for oss vil gode historier aldri gå av moten.

Troels Normann
Mathisen
informasjonssjef

KOMMUNIKASJON

PRESSEARBEID

Vi har nær kontakt med redaksjonelle medier. Journalistene ser at dette er et tema befolkningen er opptatt av. Redaksjonell omtale holder seg på et jevnt høyt nivå. Slik omtale av temaet organdonasjon er langt mer verdifullt enn alle former for annonsering.

Vi jobber kontinuerlig med å hjelpe journalistene med å gi dem det de trenger: Informasjon, mennesker og inspirasjon. Fruktene av dette arbeidet ser vi nesten umiddelbart, i form av økt besøk på våre hjemmesider og i våre sosiale kanaler.

Statistikken viser at Stiftelsen Organdonasjon ble omtalt ca. 400 ganger i 2015, en markant økning fra 2014 der vi ble omtalt ca. 300 ganger. Temaet organdonasjon og transplantasjon ble omtalt 2700 ganger i 2015 (presse, blogger, sosiale medier, og ulike diskusjonsfora) mot 2360 ganger i 2014.

Ekte historier, fortalt av ekte mennesker gir godt innhold. Vi bidrar til å finne egnede historier og fagpersoner som kan stille opp i media enten enkeltvis eller sammen med oss.

Radio eller TV er ikke omfattet av disse statistikkene, og vil komme i tillegg. Vi har flere ganger vært på NRK og TV2. Temaet har også blitt tatt opp i ulike programmer både på radio og TV. Et humorprogram på TV2, "Dritseint med Edel" med Henriette Steenstrup har tatt opp temaet flere ganger, og hadde blant annet en egen sending dedikert organdonasjon.

Vi har også blitt intervjuet av en rekke radiokanaler i løpet av året. Organdonasjon engasjerer, og hver gang temaet tas opp i mediene øker bevisstheten rundt organdonasjon. Slik får stadig flere øynene opp for hvor viktig det er å si ja.

I 2015 fikk OUS, Rikshospitalet flere uheldige saker omtalt i media. Blant annet "Beruset kirurg opererte pasient" og "Tok ut hjertet på pasient, men donorhertet var gitt bort" var å se som hovedoppslag i

både aviser og TV. Dette gjorde kommunikasjonsarbeidet vårt utfordrende, og det var viktig å arbeide for å gjøre befolkningen trygge. Vi fikk få negative tilbakemeldinger fra befolkningen rundt organdonasjon som en følge av disse sakene.

KREATIVE SKOLER

Vi får jevnlig henvendelser fra lærere og studenter ved kreative skoler som ønsker å samarbeide med oss. Vi gir grundig informasjon om arbeidet vårt og erfaringen vi har med befolkningsrettet kommunikasjon. Oppgavene som leveres i form av filmer, reklameideer og stunts er ofte veldig bra og det hender at slike arbeider blir en del av våre kampanjer.

SI DET FOR Å BLI DET

Vi har i mange år hatt fokus på å spredning av donorkortet. Men en opinionsundersøkelse vi gjennomførte i 2015 viste at mange av de som er positive til organdonasjon ikke har informert sine nærmeste, eller formidlet sitt standpunkt på annen måte. Mange er usikre på hva som skal til for å bli organdonor. I flere tilfeller der donasjon har vært mulig, har pårørende sagt nei, mest sannsynlig da de ikke kjente avdødes vilje.

Jeg skulle vært død – Heldigvis brukte noen 3 sekunder av livet sitt på å redde et annet – bare ved å si ”Jeg er organdonor” til sine nærmeste.

Gjennom økt bevilgning i 2015, utviklet vi konseptet ”Si det for å bli det”. Kampanjen ble lansert på Donasjonsdagen. Kjendiser og politikere ble oppfordret til å lage filmsnutter der de sa: ”mamma/kjæreste etc. og pappa/bror etc. – jeg er organdonor”. Artister og radio-, tv- og idrettskjendiser var med og lagde egne filmer. Politikere med helseministeren i spissen deltok også. Disse filmene ble spredt i personenes egne kanaler, samt gjennom våre sosiale kanaler. Dette medførte mye fortjent oppmerksomhet. Bloggere kastet seg på kampanjen. Landsdekkende aviser, tv-kanaler og radiostasjoner plukket opp engasjementet. Befolkningen hang seg

også på og mange laget egne filmer som de delte på nettet.

Vi formidlet også sterke historier om transplanterte med videoer og matchende printannonser. Plakater med Stian, Benedicte og Raymond formidlet hva det å si ”jeg er organdonor” faktisk kan føre til. At liv blir reddet. Kampanjen gikk over flere uker og fikk enorm spredning. Filmene fikk samlet flere millioner visninger og trafikk til hjemmesidene økte med 230% i perioden. Kampanjen førte også til at nordmenn som hadde informert sine nærmeste at de er organdonor økte med 14%. Andelen som opplevde organdonasjon som et vanskelig tema gikk ned med 31%.

BEFOLKNINGS-UNDERSØKELSE

I 2015 fikk vi mulighet til å gjennomføre en opinionsundersøkelse om befolkningens holdning til organdonasjon. Undersøkelsen bekrefter det vi har antatt. Folk flest er positive. Kun 4% av befolkningen ønsker ikke å donere. 74% er positive mens 22% ikke har gjort seg opp en mening ennå. 40% av dem som ønsker å donere organer etter sin død, har ikke opplyst sine nærmeste om det. Dette kan resultere i at det ikke blir organdonasjon, selv om avdøde ønsket det.

Tallene understreker hvor viktig det befolkningsrettede opplysningsarbeidet er med oppfordring om å dele sitt standpunkt til organdonasjon. Undersøkelsen vil bli gjort årlig fremover for å kunne evaluere arbeidet vårt.

JOBBER FOR LIVET

I 2007 ble jeg ansatt i Stiftelsen Organdonasjon. Den gang var det kun daglig leder Hege Lundin Kuhle og jeg i jobbstaben, på et lite kontor, i LHLs lokaler i Sandakerveien. Etter hvert som arbeidet har økt i omfang, har staben også blitt utvidet. I dag er vi 7 personer i stiftelsen – en dyktig og kreativ gjeng, som utfyller hverandre. Vi gjør alle vårt beste for at flere skal si ”ja til organdonasjon” og – ikke minst - informere sine pårørende om det. I dette arbeidet er vi helt avhengig av frivillig innsats – og vi berømmer alle dere som stiller opp for denne viktige saken.

Som prosjektkoordinator i Stiftelsen Organdonasjon har jeg vært med på en formidabel utvikling. Fra å ha 5 stands på Donasjonsdagen i 2007, stilte over 300 frivillige opp på 108 stands rundt om i landet i 2015. Pasientorganisasjonene, tilhengere på Facebook og andre frivillige gjør en uvurderlig innsats. De ønsker å gi en hjelpende hånd – dele ut donorkortbrosjyrer og være med på å redde liv.

Jeg er imponert over alle som bidrar. Dere gir håp til alle de som venter og til oss som jobber for at flere skal få en ny sjanse, tusen takk!

Annette Halvorsen
prosjektkoordinator

DONASJONSDAGEN OG DONORKORTET

Donasjonsdagen 2015, den 10. i rekken, ble markert med 108 stands rundt om i landet lørdag den 24. oktober.

Over 300 frivillige gjorde en kjempeinnsats for å formidle til det norske folk at man må ”Si det for å bli det” – det tar bare tre sekunder å si ”Jeg er organdonor” til dine nærmeste.

STANDS

Over 98 000 donorkortbrosjyrer ble delt ut fra 108 stands, med god hjelp fra våre pasientorganisasjoner og andre frivillige. Av disse ble 18 000 brosjyrer delt ut i Oslo. All påmelding til Donasjonsdagen skjer via nettpåmeldingen donordag.no. Her får de som ønsker å delta all informasjon de trenger. Man kan opprette sin egen stand og bestille materiellpakker, eller melde seg på eksisterende stands.

KAMPANJE

I forbindelse med Donasjonsdagen ble kampanjen ”Bli organdonor på 3 sekunder” lansert. Kampanjen begynte med Facebook arrangementet ”Si det dagen” (det tar bare 3 sekunder å si ”Jeg er organdonor” til dine nærmeste) der vi

oppfordret alle til å bruke dagen til å si at de var organdonorer. Responsen var stor: 1,2 millioner personer så arrangementet og 42 000 personer trykket liker.

På Donasjonsdagen ble filmer med kjendiser som sa ”Jeg er organdonor” publisert i sosiale medier. Annonser med transplanterte Benedicte, Stian, og Raymond ble vist i A-magasinet og Dagbladet til sterkt redusert pris. I tillegg ble annonsene vist i en rekke medier uten noen kostnader for oss. Dette gav en fantastisk spredning av

kampanjen. Det ble også laget videoer av Benedicte, Stian, og Raymond med deres historier. Til sammen fikk alle kampanjefilmene rundt 1,5 millioner unike visninger. En rekkevidde vi aldri tidligere har nådd med noen kampanje.

DONORKORTET

Det ble sendt ut 105 000 donorkortbrosjyrer til 2 100 adresser (sykehus, blodbanker, legekontorer, universitet og høyskoler). Apotekkjedene Norsk

Medisinaldepot (NMD), Boots Norge AS og Apokjeden sendte ut donorkortbrosjyrer til sine apotek, kostnadsfritt for oss.

I 2015 har det blitt distribuert ut totalt 419 000 donorkortbrosjyrer (411 000 i 2014). Fra lansering av det første donorkortet (det lyseblå) i 2002 og fram til utgangen av 2015 er det sendt ut 7 019 000 donorkortbrosjyrer til befolkningen.

DONORKORTET PÅ MOBILTELEFONEN

Donorkort som applikasjon ble lansert i 2011. Norge var det første land i Europa som lanserte et elektronisk donorkort for smarttelefoner. Bruken av donorkort som applikasjon har økt. I 2015 ble det lastet ned 47 628 donorkort til mobiltelefoner (37 000 i 2014). Ved utgangen av 2015 var det totalt lastet ned 182 758 donorkort til mobiltelefoner.

DONORKORT PÅ BANKKORTET

I begynnelsen av 2015 la vi til rette for at folk kunne laste ned en egen bildefil med donorkortet som de så kunne bruke på sitt bankkort. Tjenesten har vært svært populær, og mange banker tok kontakt med oss for å dele denne muligheten med sine kunder. Også pressen viste stor interesse, med flere saker.

WENCHE FOSS' ÆRESPRIS

Det var stor glede hos oss da vi ble tildelt Wenche Foss Ærespris for 2015. I juryens begrunnelse sto det blant annet at "Stiftelsen Organdonasjon gjør et uhyre viktig arbeid for at folk flest skal ta et bevisst valg og erklære seg som donorer", og at "Wenche ville ha omfavnet Stiftelsen Organdonasjon som vinner av prisen".

Daglig leder Hege Lundin Kuhle uttalte at det er en stor ære å motta denne prisen. At vi er en liten organisasjon, men arbeider med en sak som angår alle. Prisen vil kunne bidra til å skape enda større bevissthet om organdonasjon, og få frem hvor enkelt det er å bli organdonor.

– Alt som skal til er å dele med sine nærmeste at man sier ja til organdonasjon. Hvert eneste ja gir håp til alle de som venter på et livreddende organ, sier Kuhle.

REKLAMEFRIE DAGER

I henhold til kringkastingsforskriften er det fire dager i året som skal være reklamefrie, både på radio og TV. Det er langfredag, første påskedag, første pinsedag og første juledag.

På disse dagene kan TV- og radio kanalene sende reklame for veldedige organisasjoner, i stedet for tradisjonell reklame. Dette har gitt oss en fantastisk eksponeringsmulighet. I 2015 viste både TV Norge og TV 2 filmen vår "Det er enkelt" (fyll ut et donorkort). Denne filmen er laget av studenter på universitetet i Bergen. Radiospotten vår "Si JA til organdonasjon" ble også vist på en rekke radiokanaler.

Vi merker at pågangen fra andre veldedige organisasjoner har blitt større, og vi må dele plassen med stadig flere. Derfor har vi ikke vært så synlige som tidligere.

VALENTINSDAGEN

- "SI DE TRE MAGISKE ORDENE TIL DINE NÆRMESTE – JEG ER ORGANDONOR"

Organdonasjon på Valentinsdagen ble i år markert for 8. gang, lørdag 14. februar, med over 100 frivillige på 32 stands rundt om i landet. I tillegg ble det arrangert 12 stands, i regi LNT i Nordland, i forbindelse med Nyredagen i mars.

SAMARBEID MED KJØPESENTRER

For fjerde år på rad hadde vi stand på CC Vest kjøpesenter torsdag 5. februar, med utdeling av CC Vests egne donorkortbrosjyrer som er laget til kampanjen. I tillegg hadde vi stand på Storo Storsenter, Stovner senter, Linderud senter, Lambertseter senter og Strømmen Storsenter lørdag 14. februar. Sentrene er stolte av å kunne fremme saken og de aller fleste butikkene ønsker donorkortbrosjyrer tilgjengelig på disk til sine kunder.

KAMPANJE

"Hovedproduktet" i årets Valentinsdagskampanje var en video laget av Saatchi & Saatchi. Videoen er tekst-/grafikk-basert og spiller på "de tre magiske ordene", som for mange gir en assosi-

asjon til "Jeg elsker deg". Her refererte begrepet i stedet til "Jeg er organdonor". Ønsket effekt var å skape overraskelse og refleksjon. Mottaker ble oppfordret til å tagge dem han/hun er glad i. Dette gjorde mange, og ga derfor en meget god viral spredning. Videoen ble delt i sosiale medier (Facebook og Twitter) og som banner. Totalt ble den delt 5071 ganger, et meget godt tall. Organisk antall visninger var nærmere en halv million.

MEDIEDEKNING

Årets Valentinskampanje har fått god dekning i mediene og pressen. Vi registrerte totalt 25 artikler om organdonasjon i kampanjeperioden (uke 6 og 7).

Annonser "Si de tre magiske ordene" ble trykket i en helside i Dagbladet 25. februar til sterkt redusert pris. Den ble også trykket/publisert i en lang rekke andre aviser/nettavisere og nettsteder, vederlagsfritt eller til en symbolsk sum. Kampanjen var et samarbeid med vår sponsor Viken Fiber.

*Jeg er
Organdonor*

Si de tre magiske ordene til dine nærmeste

Det er viktig at dine nærmeste kjenner ditt standpunkt til organdonasjon, siden det er de som skal bekrefte din vilje. De du velger å fortelle dette til, er de som betyr mest for deg.
Med andre ord – et dobbelt kjærlighetsbudskap. Si det på organdonasjon.no/treord

 STIFTELSEN
ORGANDONASJON

UNDERVISNING SOM VIRKEMIDDEL

Å undervise om organdonasjon gir meg stadig vekk bekreftelse på at det hjelper å spre informasjon og kunnskap for at alle skal ta et standpunkt til organdonasjon. Til tider kan det vært tøft og vanskelig og nå gjennom til ungdommen med et tema som omhandler døden.

Det er ikke så lenge siden jeg selv var i skolealder, og det bruker jeg for alt det er verdt. Jeg kan si at da jeg var på deres alder, var jeg nyresyk og trengte et nytt organ, og det er effektivt. Da våkner elevene, og forstår at dette kan skje alle.

Jeg har møtt mange elever som har ulike tanker om organdonasjon, de er nysgjerrige og har mange spørsmål og personlige historier. Det er alltid gøy å se at det er engasjement og iver for et tema som kan være relativt ukjent for noen av elevene.

Så takk til alle dere flotte, nysgjerrige mennesker jeg møter gjennom jobben min.

Mimi Haugvaldstad
Kleiberg
undervisnings-
ansvarlig

FOREDRAG OG UNDERVISNING

For å nå godt ut med informasjon om organdonasjon og transplantasjon, er personlig oppmøte og direkte dialog det aller beste virkemiddelet. Da kommer vi tettere på befolkningen, og gir dem umiddelbare svar på det de måtte lure på.

Trygghet og forståelse til temaet er avgjørende faktorer for å velge å si ja til organdonasjon. Vi forsøker så godt som mulig å imøtekomme ønsker om slike foredrag, men tilbudet må ofte begrenses da vi ikke har nok konsulenter som kan reise ut.

VIDEREGÅENDE SKOLER

Det er mange skoler som ønsker besøk fra oss. Organdonasjon er en del av pensum på lærerplanen i biologi på videregående skoler med et eget kapittel i læreboken. Mange lærere ser at vi kan tilby mer kunnskap og et større perspektiv på temaet, som igjen øker forståelsen for organdonasjon. Undervisningen består av en film, en faktadel og historien til den som underviser (den transplanterte). Dette tilbys kostnadsfritt til skolene. For å nå ut til alle, har vi tidligere fått god hjelp av våre "Frivillige undervisningskonsulenter". Disse har selv opplevd hva det vil bety å motta livet i

gave. Ved at de også deler sin personlige historie, blir de viktige sannhetsvitner. Dessverre har det i år vært veldig få av konsulentene våre som har hatt anledning til å undervise. Derfor har vi prioritert forespørsler i Oslo-området, og jobber kontinuerlig med å rekruttere nye undervisningskonsulenter. Vi tar forespørsler fra andre deler av landet også med hjelp fra noen av konsulentene eller ved å reise selv, men det begrenser seg hva vi rekker over. Vi ser at vi trenger mer hjelp til å kunne imøtekomme de mange forespørslene fremover.

I 2015 var vi på 17 skoler, og nådde ut til 989 elever. I tillegg holdt vi 17 foredrag for bedrifter o.l. som ønsker å sette organdonasjon på dagsorden. Til sammen nådde vi ut til 1678 personer (mot 1760 i fjor). Det er under målet vårt på 2000 personer, men vi er allikevel fornøyd ettersom kapasiteten ikke har vært den samme som tidligere år.

Gjennom året har vi også besøkt flere pasientorganisasjoner med foredrag og oppdatering på vårt arbeid. Det er viktig at de alle er informert om hvilke prosjekter og oppgaver vi arbeider med, og føler seg trygge på temaet organdonasjon.

WEBINAR

Når vi ikke har muligheten til å reise til den aktuelle skolen har vi også testet ut webinar; et web-seminar der presentasjonen vår foregår over nett. I en slik konferanse sitter man ved sin egen PC og har møte med de andre over internett. Dermed kan vi ha undervisning mens

elevene kan stille spørsmål via data-maskinen. Selv om fysisk oppmøte alltid vil være det beste alternativet, så er dette er en veldig god løsning, som gjør at vi kan nå ut til skoler som vi ikke har anledning til å besøke. Vi har allerede testet dette med den norske skolen i Gran Canaria med godt resultat.

DONAIÐ

For å kunne nå ut til flere skoler og undervise om organodonasjon, må vi utdanne flere frivillige som kan hjelpe oss. Vi har mottatt midler fra ExtraStiftelsen til å igangsette prosjektet Donaid – medisinstudenter for organodonasjon, etter en vellykket modell fra både Danmark og Sverige. Ved å samarbeide med medisinstudenter vil både studentene og vi få nye

erfaringer. Vi vil hjelpe dem med å bli dyktige formidlere av organodonasjon, slik at utdanningstilbudet kan utvides. De vil få mer kunnskap om organodonasjon, og et ekstraordinært innblikk i donasjon og transplantasjon.

UTDANNING AV HELSEPERSONELL

Utdanning av helsepersonell er NORODs (Norsk ressursgruppe for organodonasjon) ansvarsområde. Vi har ved flere anledninger, bidratt til denne opplæringen. Våre bidrag i denne sammenheng, er relatert til informasjon om vårt arbeid og våre prosjekter av interesse for helsepersonell samt bidratt med historier om livet før og etter en transplantasjon. Vi har også viderefremmet frivillige til å bidra med sine historier i undervisningen.

SURNADAL FOR ORGANDONASJON

Med våre foredrag blir vi invitert til å undervise og holde foredrag på mange forskjellige plasser i Norge. Et av arrangementene vi var med på, var i Surnadal. En flott og svært vellykket musikerdugnad med over 150 publikummere i kulturhuset i Surnadal. Folk møtte opp for å få med seg musikk, underholdning og kunnskap om organodonasjon.

Besøket var langt over forventet, og det ble en minnerik kveld, med utmerket innhold – både kulturelt og faglig. Flere lokale musikere og dansere stod for underholdningen, og vi hadde foredrag om hva organodonasjon innebærer, og hvorfor dette er så viktig å snakke om. Lokale initiativtakere sammen med stortingsrepresentant Jenny Klinge, er brennende opptatt av organodonasjon, og

hadde lagt ned en imponerende innsats for gjennomføring av dette arrangementet.

Konserten var gratis, men folk ble oppfordret til å gi en gave til Stiftelsen Organodonasjon. Totalt ble 9440,- kroner samlet inn. Langt over målet som var satt til 3000,-. Dette viser et fantastisk engasjement fra Surnadal, initiativtakerne og innbyggerne der. De har tatt opp temaet organodonasjon på en flott måte og med sin gave til oss, bidratt til at enda flere får god informasjon om organodonasjon.

Slike arrangementer er vi veldig takknemlige for å ta del i.

MÅNEDENS TAKK

I løpet av 2015 har vi valgt å hedre enkeltpersoner eller grupper som har gjort en helt spesiell innsats for saken, det være seg frivillige, pårørende, fagpersonell og andre. Vi har sendt dem diplom i posten og gitt dem hederlig omtale på Facebook. På våre hjemmesider og i nyhetsbrev har vi delt deres historier og engasjement.

Det er med stor takknemlighet vi hedrer disse bidragsyterne.

BARNEBOK OG LYDBOK "PAPPA MÅ HA NYTT HJERTE"

Boken som ble utgitt i 2011 med støtte av ExtraStiftelsen og BarnsBeste, informerer om organdonasjon til barn og pårørende. Boken forteller to parallelle historier, en om organdonasjon og en om transplantasjon. Boken er beregnet på barn i skolealder, og som en hjelp og støtte for både helsepersonell og foresatte i samtalen om temaet.

Temaet blir formidlet både i ord og bilder, og illustrasjonene er fine å fargelegge. Illustrasjonene av tekniske installasjoner er tegnet etter autentiske bilder, og blir derfor et godt pedagogisk verktøy for helsepersonell ved formidling. Teksten er skrevet av Eli Rygg, som i tillegg til å være forfatter også er barnepedagog. Illustrasjonene er laget av Tone Emblemvåg.

Sykehusene får barneboken gratis, slik at de kan gi denne ut til familier der barn er berørte. Den er også tilgjengelig ved landets skolebibliotek og folkebibliotek, og for salg i bokhandleren.

Den digitale utgaven er tilgjengelig på nettsiden pappashjerte.no. Ved å digitalisere boken sørget vi for at alle har mulighet til å benytte seg av innholdet til enhver tid. Den er mer tilgjengelig, og gir flere bruksområder. Blant annet er den tilgjengelig for skolevesenet. Her kan barna lytte til teksten, gjøre oppgaver og fargelegge. Boken er et godt verktøy når læreren skal forklare og elevene skal forstå.

INNI ER VI LIKE – ORGANDONASJON PÅ FLERE SPRÅK

Med prosjektet "Inni er vi like" fikk vi muligheten til å nå ut til enda flere mennesker med budskapet om at organdonasjon redder liv, også på flere språk og i flere miljøer enn før.

I Norge har organdonasjon blitt noe som folk engasjerer seg for, og de aller fleste er positive til å donere organer. I andre kulturer og land kan organdonasjon være forbundet med ulovlig handel og dårlig helsevesen. Det er derfor viktig at man i Norge har tilgang på god og korrekt informasjon om dette temaet på flere språk. Prosjektet er støttet av ExtraStiftelsen.

Første del av dette prosjektet besto av å oversette hele hjemmesiden vår til engelsk. De fleste har større mulighet for å forstå engelsk enn noe annet språk. Og når vi i tillegg har et langt sammendrag på urdu, arabisk og somali, har vi tatt et stort skritt i riktig retning hva det gjelder å nå ut til hele befolkningen. Vi har også laget informasjonsbrosjyre på de samme språkene, i tillegg til plakater, roll-ups og klistremerker.

Andre del besto av direkte kommunikasjon. Det viste seg å være vanskeligere enn vi først trodde, å finne samarbeidspartnere. Vi vil imidlertid arbeide for dette i tiden som kommer, og håper å oppnå en bedre forståelse for hva kunnskap om dette temaet innebærer for ikke-etniske nordmenn. I dette arbeidet har vi vært i kontakt med mange interessante organisasjoner, samt imamer i moskeer, fastleger i bydelar med overvekt av ikke-etniske nordmenn og andre minoritets-

organisasjoner. Enkelte av disse samarbeidene har resultert i vellykket undervisning om organdonasjon, som vi også håper å kunne fortsette med i fremtiden.

Vi vil arbeide videre med å knytte oss nærmere opp mot organisasjonene som arbeider med informasjon rettet mot ikke-etniske nordmenn. Sammen står vi sterkere og kan hjelpe hverandre med å få ut viktige temaer. For oss gjør et slikt samarbeid det mulig å nå frem med temaet organdonasjon til en gruppe hvor kunnskapen er lav men behovet er stort.

BARE SNAKK!

– Å, er det så enkelt? spør folk meg ofte, når jeg forteller dem at alt som skal til for å bli organdonor, er å si det til familien. I blant blir overraskelsen etterfulgt av et velmenende råd om at vi i Stiftelsen Organdonasjon bør gjøre mer for å nå ut til befolkningen. At det snakkes så lite om saken.

For det er i grunnen det jobben vår går ut på – å be folk om å snakke sammen. Vi vet at tre av fire nordmenn er positive til organdonasjon. Men vi vet også at kun en av fire har fortalt familien om det. Det store spørsmålet blir: Hva kan vi gjøre for å få flere til å ta samtalen?

Siden vi ikke har råd til hyppige, landsdekkende kampanjer, må vi jobbe smart, målrettet og strukturert. Og her kommer digitale medier inn. Med godt innhold, AdWords og søkemotoroptimalisering, ligger vi i dag øverst på trefflisten for så å si alle norske søk om organdonasjon og –transplantasjon. Og ingenting gir oss mer igjen for hver annonsekroner enn sosiale medier som Facebook, Instagram og Twitter. Men da må vi vite hvem vi skal henvende oss til. Hvem i familien tar initiativet til å snakke om organdonasjon? Når og hvor kan vi nå dette mennesket best? Selv om hele befolkningen er vår målgruppe, kommer vi langt med å nå disse "samtaletarterne".

De digitale mediene er uvurderlige verktøy i arbeidet vårt. Men når det kommer til stykket, er de bare midler mot et mer analogt mål: Samtalen der man forteller sine nærmeste at man er organdonor. For det er dine nærmeste som skal snakke for deg – når du ikke lenger kan.

Aleksander
Sekowski
digital redaktør

SOSIALE MEDIER OG DIGITAL KOMMUNIKASJON

Digitale medier er det viktigste verktøyet i vårt informasjonsarbeid. Internett er i dag uomtvistelig det viktigste stedet der folk innhenter informasjon

HJEMMESIDER

Selv om vi opererer på en lang rekke ulike plattformer og sosiale medier, er det fremdeles organdonasjon.no som er vår base. Over 245 000 besøkte nettsidene våre i fjor, hvilket ga nærmere en halv million unike sidevisninger. Dette er en dobling i forhold til året før (2014), og et resultat av økt satsing på godt innhold, søkemotoroptimalisering og aktiv promotering av nettsidene i sosiale medier. Spørsmål- og svarsidene, samt historiene om organdonasjon er meget godt besøkt, men øverst troner fremdeles donorkortsiden. Dette er selve landingssiden for alle som vil si ja til organdonasjon. Bloggen (blogg.organdonasjon.no) er et av flere eksempler på innholdssatsingen vår.

Den ble lansert januar 2015. Her blogger både vi, og invitere gjestebloggere, rundt temaet organdonasjon. Her er fokus på leseverdig innhold av høy kvalitet. Først ut var helseminister Bent Høie med innlegget "Det magiske maskineriet".

Vi har lagt ned svært mye arbeid i nettsidene våre de tre siste årene. Vårt mål har vært informative sider som er enkle å navigere i, som har et tiltalende design, og er tilgjengelige for alle. Stadig flere kommer inn med mobilen, og vi optimaliserer hele tiden sidene våre for denne økende brukergruppen. I fjor utgjorde mobil- og nettbrettrafikk hele 65 prosent av all trafikk. Vi ser at gode, mobiltilpassede sider blir premiert av søkemotorene med økt synlighet, og gir også mer fornøyde besøkende, som blir lenger på sidene, og leser mer.

GOOGLE AD GRANTS

Høsten 2015 ble vi kvalifisert til Googles globale veldedighetsprogram, "Google Ad Grants". Dette er en ikke-kommersiell utgave av Googles AdWords, der utvalgte ideelle organisasjoner får opptil 10 000 dollar til annonsering i måneden. Dette betyr kort og godt betalte annonser i resultatsiden av Google søk. AdWords er en fantastisk ressurs, som vi benytter både til fundraising, samt å nå enda bredere ut med informasjon om organdonasjon.

FACEBOOK

Den populære, blå plattformen er fremdeles kongen på haugen. Over halvparten av alle nordmenn er her, og flere kommer til. Dermed er det ikke overraskende at det er her mesteparten av vår kommunikasjon med omverdenen foregår. Facebook er perfekt til holdningsskapende arbeid, engasjement og kundeservice. Men det er også en plattform som krever kontinuerlig tilstedeværelse, og ikke minst godt innhold.

Nesten 11 400 valgte å like siden vår i fjor. Ved utgangen av 2015 hadde vi over 264 000 Facebook-følgere. Vi ser et sterkt engasjement for saken. Folk er stolte over at de sier ja, og deler dette med alle andre.

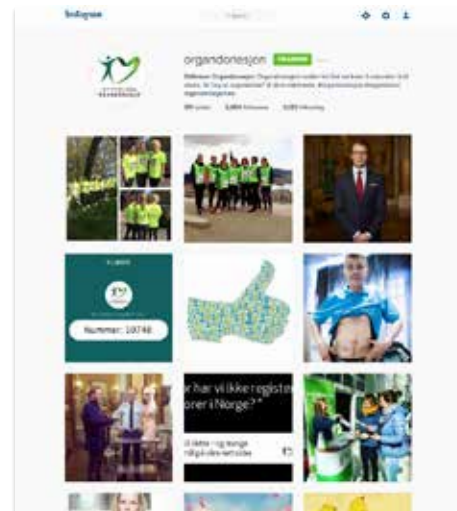
Vi får stadig inn fantastiske og hjertevarmende historier, som vi deler med våre tilhengere. Total rekkevidde i 2015 var på ca. 20 millioner visninger, hvorav en fjerdedel var betalt.

INSTAGRAM

Bildedelingstjenesten Instagram blir stadig mer populær. Her har vi nå over 5600 følgere, en økning på litt over 3600 fra i fjor. Instagram er en plattform som er spesielt attraktiv blant de yngre, og vi bruker den i hovedsak for å engasjere ungdom med bilder fra skolebesøk, frivillighet og andre aktiviteter.

SNAPCHAT

Snapchat er en mer uformell kanal der vi ofte går bak kulissene og har en "lettere" kommunikasjonsform. Gjennom app-

likasjonens chat-funksjon får vi mange personlige historier om organdonasjon og transplantasjon direkte fra våre følgere. Mange deler også sitt engasjement for saken, for eksempel med en videosnutt der man fyller ut et donorkort, eller –app.

NYHETSBREVE

Men e-posten var ikke død! 2015 er året da vi tok i bruk nyhetsbrevet som kommunikasjonsform. Gjennom programmet MailChimp, kan vi skrive, formatere, designe og masseutsende e-poster til alle som har meldt seg på. I nyhetsbrevene tar vi for oss siste nytt, viktige hendelser, informasjon og bakgrunnsstoff. Nyhetsbrevene er ment som små "kvartalsberetninger", og utgjør også et godt alternativ til de som ikke er på sosiale medier, eller aktivt følger

oss i disse. Nesten 1400 har meldt seg på nyhetsbrevet så langt.

YOUTUBE

Konkurransen mellom gigantene Facebook og YouTube tilspisser seg. Begge vil være størst på video. Facebook har en stor fordel med sin enorme brukermasse, og at filmene spilles av automatisk i brukernes "feed". Med videoopplasting direkte i Facebook, når vi langt flere med våre filmer. YouTube er fremdeles viktig, siden alt videomateriell som ligger på våre nettsider er lastet opp via denne tjenesten. Enn så lenge jobber vi parallelt på begge plattformer.

I samarbeid med McCann produserte vi en kampanje til Donasjonsdagen, der film inngikk i begge: "Jeg skulle vært død" og "Si det for å bli det". I førstnevnte intervjues tre personer om livet som transplantert, mens en lang rekke kjendiser viser i serien "Si det for å bli det" hvor enkelt det er å bli organdonor.

GAVER - ET VIKTIG BIDRAG

Når vi mottar gaver, gir dette oss mulighet til å gjennomføre flere informasjonstiltak som får folk til å snakke om organdonasjon, og slik redde liv.

I 2014 begynte vi å jobbe med inntektsgivende arbeid og å finne ulike løsninger som giverne våre kunne bruke. I 2015 ble denne jobben fulgt opp, og vi så raskt at vi måtte legge til rette for nye løsninger som kommer på markedet. Vi ønsker å kunne gi våre givere en god og enkel løsning.

Flere av våre løsninger er det giverne som har tatt initiativ til. Eksempler på dette er ønske om å kunne gi oss gaver gjennom innsamlinger, minnegaver gjennom begravelserbyråer sine egne hjemmesider samt velge Stiftelsen Organdonasjon som mottaker av flaskepant.

Det har vært morsomt og se de flotte initiativene som er blitt tatt for å samle inn penger til saken. Det har vært blant annet sykkelturer, musikkarrangement og salg av bøker. Flere velger også å samle inn penger når de setter fokus på organdonasjon. Vi har samarbeidet med flere og blitt imponert over deres engasjement for saken og deres kreative vinkling for å sette fokus på en viktig sak.

Christina Markussen
prosjektkoordinator

GAVER OG INNSAMLING

FASTGIVER OG GAVER

Vi har fått flere ulike type gaver i 2015, det være seg økonomiske bidrag fra bedrifter eller gaver fra privatpersoner.

For et par år tilbake presenterte vi løsningen med å kunne gi et fast beløp hver måned; fastgiver. Pr første kvartal 2016 har vi nå 61 fastgivere. Dette er et område vi vil arbeide for å styrke i tiden fremover. Fastgivere representerer en trygg og forutsigbar inntekt, og flere fastgivere vil bidra til å styrke eksisterende og muliggjøre nye prosjekter.

Vi fikk også en spennende forespørsel fra Bunnpris Aukra i slutten av 2015.

Det var butikken selv og deres kunder som ville ha oss som mottaker på den nye pantemaskinen. Flere butikker har tatt i bruk en pantemaskin hvor de selv kan legge til organisasjoner. Dette er en spennende og ny kanal, og vi gleder oss til å se om dette er et område som kan være interessant for oss.

INNSAMLING

I 2015 ble vårt innsamlingsverktøy Aidbuilder tatt i bruk av flere av våre givere. Initiativtakere fra Surnadal arrangerte tidlig i 2015 et arrangement hvor de valgte å sette fokus på organdonasjon. Der ble det samlet inn penger via vårt innsamlingsverktøy som

er lett tilgjengelig på våre hjemmesider. Senere på året var det også blant annet to ulike sykkelturer som også satte i gang hver sin innsamling. Ved bruk av vårt innsamlingsverktøy ble det samlet inn totalt kr 100 000,- i 2015.

MINNEGAVER

I forbindelse med begravelser vil noen gi gaver til en god sak i stedet for blomster. Flere begravelserbyråer har nå opprettet egne minnesider med mulighet for innsamling av minnegaver via Adstate. Stiftelsen Organdonasjon er registrert som en alternativ mottager av gaver på denne måten.

Vårt mål er å være tilstede på ulike plattformer, så det blir enklere for giverne å gi. I 2016 vil vi se på andre muligheter som kan gjøre det enda enklere å gi en minnegave. Flere av de nye betalingsløsningene fra bankene vil være interessante i denne sammenheng.

SAMMEN KAN VI REDDE LIV

Økt synlighet av temaet er avgjørende for at flere sier ja til organonasjon og flere liv reddes. Vi ønsker derfor å samarbeide med aktører som kan bidra til dette, både via egne kanaler og nettverk, samt øke synligheten av temaet for den brede del av befolkningen.

I Stiftelsen Organdonasjon er vi overbevist om at de som velger å samarbeide med oss og vår viktige sak, vil bli lagt merke til. Sammen kan vi skape gode assosiasjoner og positive verdier, og sammen kan vi redde liv.

Organdonasjon er en nasjonal sak som kanskje skiller seg ut i mengden av veldedige organisasjoner og gode formål. Et samarbeide kan inngås med eller uten et økonomisk bidrag. Vi har flere aktiviteter og produkter som vi kan samarbeide om. Vi tilpasser og skreddersyr den beste løsningen. Gode ideer og avtaler samt detaljerte planer vil gi grunnlag for et fruktbart samarbeide. Vi er en liten bedrift derfor vil et samarbeide med oss oppleves som personlig og tilstedeværende.

Vi ønsker ethvert initiativ om samarbeid velkomment - samarbeid som igjen kan bidra til økt synlighet av temaet, utvidede nettverk og nye og spennende prosjekter gjennomført.

Anniken Backe
Lundgård
prosjektkoordinator

BEDRIFTSSAMARBEID

Et samarbeid med Stiftelsen Organdonasjon kan styrke din bedrifts omdømme, skape engasjement hos de ansatte, og redde liv og forbedre livskvalitet. Temaet organonasjon er forbundet med mye godt. Det dreier seg om å redde andre menneskers liv. De fleste nordmenn sier i dag ja til organonasjon. Denne positive holdningen er blant annet et resultat av godt informasjonsarbeid som har gjort befolkningen trygge på temaet. Dette er et kontinuerlig arbeid, og stadig nye idéer og prosjekter dukker opp. Da er det synd at mye må skrinnlegges da midlene ofte ikke strekker til.

VIKEN FIBER

Viken Fiber gir nordmenn tilgang til internett – og med det mulighet til å kommunisere med verden og erverve seg kunnskap. I Stiftelsen Organdonasjon er kunnskap en forutsetning for at befolkningen skal bli trygge på temaet og velge et ja som de igjen kommuniserer til sine nærmeste. Sammen sier vi at ”kommunikasjon redder liv”.

Sponsorsamarbeidet startet i slutten av 2014 og gjør Viken Fiber til prosjektpartner med hovedvekt på Valentinsdagen. Kampanjen ”Si de tre magiske ordene”, ble et svært vellykket prosjekt. Kampanjen er blitt benyttet til Valentindagen både i 2015 og 2016. Kampanjen er omtalt under ”Valentinsdagen” i denne rapporten. I tillegg til Valentinsdagen, samarbeider vi om ytterligere aktiviteter gjennom året for å synliggjøre saken både internt til ansatte og eksternt ut mot kunder.

Samarbeidet bygger på arbeidsmetodikk hvor aktivitetsplaner er koordinert og fordelt slik at vi vet hvem som skal gjøre hva når. Det er viktig at alle ansatte er godt informert om samarbeidet og ikke føler usikkerhet rundt temaet organonasjon. Vi har holdt foredrag og vi har gitt informasjon på intranett. Vi har også besøkt hovedkontoret og delt ut give-aways og bidratt med innslag om organonasjon til deres sommerfest. Vi gleder oss til et fortsatt hyggelig samarbeide med Viken Fiber.

CHOICE

I januar 2015 ble vi kontaktet av hotell sjefen på Clarion og Comfort hotellene på Gardermoen med den hyggelige beskjeden om at de ønsket å støtte saken vår. Kampanjen

”Si de tre magiske ordene” ble vist på alle TVmonitører i felles areal og hotellrom i en periode. Det ble holdt foredrag for ansatte, distribuert donorkort til gjester og internt, holdt stand i resepsjonsområde og postinger på Facebook.

Dette var en unik mulighet til å spre vårt budskap via nettverket til Choice noe vi satte stor pris på. På denne måten nådde vi ut til ansatte og gjester som besøkte hotellet med vårt viktige budskap om å ta stilling til organdonasjon.

Andre samarbeid

NORGE PÅ LANGS

Den 12. juni la halvbrødrene Kristian Osnes Olsen og Andreas Osnes ut på en 2571 kilometer lang sykkelturn fra Lindesnes til Nordkapp – eller Norge på langs.

De ønsket å fremme saken organdonasjon på veien til Nordkapp. Fra oss fikk de klistremerker, logo på sykkeldrakter, vimpel på vognen og donorkort til distribusjon.

I løpet av turen hilste de på flere mennesker som har fått livet endret på grunn av organdonasjon. Historiene fra møtene ble fortløpende delt på Facebook. Det var 1300 sidevisninger på vår landingsside sykle.organdonasjon.no. Lokalpressen ble kontaktet og resulterte i flere

medieoppslag. Brødrene opprettet også en egen innsamling via hjemmesiden til Stiftelsen Organdonasjon hvor kr 25 020,- ble samlet inn.

Daglig leder på Clarion Collection Hotel Aurora i Tromsø, var en av dem som ønsket å møte sykkelgutta. Hun ønsket å gjøre maksimalt ut av besøket ved å publisere på hotellets monitører en kampanje for organdonasjon, sykle et stykke med gutta, dele ut donorkort på hotellet samt snakke med pressen. Brødrene fikk også fri overnatting på hotellet.

Et meget vellykket samarbeid hvor informasjon om organdonasjon nådde ut til befolkningen gjennom enkeltpersoners engasjement, gjennom sosiale medier, lokalpressen og på folkemunne.

TIF - TRANSPLANTERTES IDRETTSFORENING

TIFs visjon er å motivere alle som har fått et nytt organ til holde seg aktive, og

å sette fokus på organdonasjon. Mona Askmann, leder av TIF ønsket å fokusere på organdonasjon under Holmekollstafetten. I fellesskap utviklet vi et opplegg som for begge ble så vellykket at det skal gjentas i 2016. Deltakerne fikk hver sin t-skjorte der de skulle skrive noe om organdonasjon. En av deltakerne skrev ”Jeg løper i dag takket være et ja til organdonasjon”. T-skjortene vakte mye oppmerksomhet under stafetten. Det vanket både entusiastiske tilrop og klemmer på flere av deltagerne. – Dette er så viktig. Hadde det ikke vært for organdonasjon, så hadde vi ikke klart å gå en meter, sier Askmann.

Bilder og film ble delt i sosiale medier og på våre nettsider. Ukebladet Hjemmet laget en egen artikkel om gruppas engasjement. TIF viser med dette at alt er mulig. Dette er mennesker som alle er levende bevis på at det nytter. De har fått, og gir tilbake. Vi gleder oss til å følge dere videre.

STIFTELSENS DRIFT OG ØKONOMI

I 2015 mottok Stiftelsen Organdonasjon totalt et driftstilskudd på kr 6 000 000,-. Midlene bevilges over Statsbudsjettet og fordeles av Helsedirektoratet, som vi også rapporterer til. Statstilskuddet utgjør vår basisfinansiering.

Opprinnelig ble det bevilget 5 millioner, som for tidligere år. Vi har ved flere anledninger påpekt behovet for en økning i tilskudd, da mange år med samme tilskudd i realiteten har blitt en nedgang i disponible midler. Søknaden har vært godt begrunnet ved å kunne vise til stadig større interesse for temaet organdonasjon samt gode resultater av gjennomførte aktiviteter. Gleden var derfor stor da vi på revidert statsbudsjett mottok en tilleggsbevilgning på 1 million.

Vårt aktivitetsregnskap for 2015 viser et aktivitetsresultat på kr 315 676,-. Overskuddet forklares i hovedsak med at vi først i andre halvår mottok tilleggsbevilgning, og at deler av kampanjen midlene gikk til vil bli videreført i begynnelsen av 2016. Likeledes at enkelte store innkjøp til denne kampanjen først ble fakturert på 2016.

Regnskapet viser videre at kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet er på 85,6 %. Det er da viktig å vurdere om denne bruken av midler på formålet har gitt effekter. Å måle effekten av informasjonsarbeidet er vanskelig, men vi kan måle engasjement i sosiale medier i form av "likes" og delinger, klikk inn på våre hjemmesider, nedlastning av donorkort samt pressekning og antall donorkort delt ut. I år har vi i tillegg målt respons via en befolkningundersøkelse. Resultatene for 2015 er meget gode, og engasjementet øker stadig. Et annet viktig måltall for donasjonsvirksomheten, og et tall vi vanskeligere kan påvirke, er å måle de endelige donasjonstallene og avslagsprosenten på sykehuset. Dessverre viser det her at avslagsprosenten er på 26 %, noe som står i sterk kontrast til befolkningens holdning. Den viser at kun 4 % er negative til organdonasjon. Årsaken kan i mange tilfeller være at pårørende ikke kjente avdødes holdning, og styrker derfor konseptet om å dele sitt standpunkt. Selv om resultatene kunne vært bedre,

hevder Norge seg fortsatt i tet i Europa. Det er viktig å huske at det ligger små tall til grunn, og det vil alltid være variasjoner.

Styret bekrefter grunnlaget for fortsatt drift.

Av stiftelsens formålskapital pr. 31.12.2015 på kr 2 764 848,- er iht. vedtektene kr 50 000,- bundet stiftelseskapital.

Styrets leder mottok et honorar på kr 180 136,-.

Stiftelsen forurenses ikke det ytre miljø.

Det er ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen.

Stiftelsen Organdonasjon leier lokaler av Heggedal og Hollie ANS på Frognerstranda 4. Arbeidsmiljøet anses som godt.

Sykefraværet var på 14,8 %. Det høye sykefraværet skyldes kronisk sykdom og langtids-sykemelding.

LIKESTILLING

Det er likestilling mellom kjønnene i bedriften både ved ansettelser og ellers.

Administrasjonen består av fem kvinner og en mann. En tidligere mannlig ansatt, kommer tilbake til høsten etter en lang sykeperiode. Styret består nå av tre kvinner og to menn, etter at en kvinnelig vara gikk inn for et mannlig medlem.

Det er ikke iverksatt tiltak eller planlagt tiltak for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

REGNSKAPSAVLEGGELSE

Regnskapet gir et riktig bilde av selskapets økonomiske situasjon.

FLERE DONASJONER ER FLERE LIV REDDET – HVA MÅ TIL?

En velfungerende donasjonsprosess er avgjørende for at transplantasjoner kan gjennomføres. Uten donorer – ingen transplantasjoner. Slik systemet er i dag, er det mye opp til hver enkelt donoransvarlig lege eller sykepleier at donasjoner blir gjennomført.

UTDANNING AV DONORPERSONELL

Det finnes ingen obligatorisk utdanning for donorpersonell. Det kan derfor være utfordrende for helsepersonell som ønsker å tilegne seg relevant kunnskap, å få avsatt tid og midler for å delta på kurs. Kunnskap gir trygghet til å stå i situasjonen.

Vi mener det bør utarbeides et obligatorisk kursopplegg og sertifisering for donorpersonell, som må gjennomføres ved tilsetting. Med dette kan man sikre at donorpersonell har god og riktig kunnskap om tematikken, og er trygge på hvordan samtalen kan gjøres for å sikre at donorens stilling til organdonasjon blir ivaretatt. Det bør også etableres årlige, obligatoriske oppfrisknings- og motivasjonskurs. Enkelte donorsykehus har få donasjoner, og personlig engasjement er vesentlig for å identifisere potensielle donorer og sørge for at spørsmålet tas opp med pårørende. Dette vil være med på å opprettholde fokus og motivasjon på hvert enkelt sykehus.

ORGANISERING / RAPPORTERING

Stillingen som donoransvarlig lege/sykepleier kombineres med en annen stilling ved avdelingen. Donasjoner er noe som kommer utenom daglig virke og vil kunne gå på bekostning av andre arbeidsoppgaver. Det er ingen sanksjoner hvis donasjon ikke blir vurdert eller prioritert. Det stilles heller ikke krav til avviksmelding. Derfor blir ikke rapportering konsekvent og data gir dårlig grunnlag for analyse og bearbeiding.

Vi mener at det bør opprettes en fulltidsstilling som nasjonal koordinator for organdonasjon, som kan motivere donorpersonell, være støttespiller og følge opp sykehusene.

Det må stilles krav om at transplantasjonsloven blir fulgt. ”Når det er svært sannsynlig at døden vil inntreffe innen kort tid og videre livreddende behandling er formålsløs, skal det vurderes om pasienten kan være aktuell som donor”. Hvis dette ikke gjøres, skal dette rapporteres og årsak til avvik skal følges opp. Det bør også opprettes en stilling som donoransvarlig sykepleier på flere sykehus enn det som er i dag.

HOLDNINGSSKAPENDE ARBEID

Kun 4% av befolkningen er negative til organdonasjon. Dette står ikke i samsvar med den reelle avslagsprosenten på 26. Kunnskap om organdonasjon og viktigheten av å snakke med sine nærmeste, er avgjørende. Umiddelbart etter kampanjer viser målinger at kunnskapen øker og flere kjenner hverandres holdning. Dette viser at god informasjon gir resultater. For å opprettholde disse gode resultatene, mener vi det er avgjørende med fokus på holdningsskapende arbeid og at dette styrkes ytterligere for en jevn tilstedeværelse for den brede befolkningsmasse.

Økt kunnskap gir trygghet, som igjen kan være en avgjørende faktor i en faktisk donasjonssituasjon. Er pårørende trygge på den avdødes holdning til donasjon, vil det kunne være lettere for donorpersonell å ta opp spørsmålet med dem. Det vil være med på å sikre at den avdødes rett til å donere blir ivaretatt.

DONASJON MED LEVENDE DONOR

Det har de senere år vært en nedgang i antallet nyredonasjoner fra levende giver (familiedonasjon). Målet har vært at 40% av alle nyredonasjoner er med nyre fra levende giver. Pr i dag er tallet 26%. Dette bidrar til større press på ventelisten for nyre fra avdød giver. Et annet utfall er at pasienten blir gående i dialyse lenger enn nødvendig, noe som har store konsekvenser både samfunnsøkonomisk og for pasientens livskvalitet og mulighet for overlevelse.

Vi stiller oss bak Landsforeningen for nyresyke og transplanterte (LNT) sitt innspill

rundt denne problematikken og at denne delen av transplantasjonsvirksomheten må få økt fokus. Utredning av levende giver må styrkes og nefrologene må ha nok kapasitet til å ivareta dette viktige arbeidet. På den måten vil flere få tilbud om transplantasjon, flere vil komme ut av dialyse og flere liv vil bli reddet.

Oslo, 31.12.2015 / 31.03.2016 styret i Stifelsen Organdonasjon

Gisle Nødtvedt
Gisle Nødtvedt
styreleder

Lars Skar
Lars Skar
varamedlem

Marte A. Jystad
Marte Jystad
styremedlem

Truls Zimmer
Truls Zimmer
styremedlem

Åshild Nymo
Åshild Nymo
styremedlem

Kari Anne Pedersen
Kari Anne Pedersen
styremedlem

AKTIVITETSREGNSKAP 2014

	Note	2015	2014
ANSKAFFEDE MIDLER			
Medlemsinntekter			
Tilskudd			
Offentlige tilskudd	4	6 000 000	5 000 000
Sum tilskudd		6 000 000	5 000 000
Innsamlede midler, gaver, mv			
Minnegaver	4	378 881	206 048
Andre gaver	4	258 999	211 300
Sum Innsamlede midler, gaver		637 880	417 348
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål	4	4 217	37 227
Aktiviteter som skaper inntekt		300 000	0
Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter		304 217	37 227
Finans- og investeringsinntekter			
Andre inntekter	4	313 563	356 710
SUM ANSKAFFEDE MIDLER		7 277 880	5 842 303
FORBRUKTE MIDLER			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Kostnader til innsamling av midler	2	128 389	176 203
Kostnader til anskaffelse av midler		188 388	733 585
Sum kostnader til anskaffelse av midler	2, 5, 6	316 777	909 789
Kostnader til organisasjonens formål			
Tilskudd, bevilgninger, mv til oppfyllelse av organisasjonens formål			
Bevilgninger og overføringer			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet			
Undervisning og foredrag		262 724	218 638
Informasjon og arrangementer		5 199 081	3 423 512
Samfunnspolitisk arbeid		497 323	360 593
Sum kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet	2, 5, 6	5 959 128	4 002 743
Sum kostnader til organisasjonens formål		5 959 128	4 002 743
Administrasjonskostnader	2, 5, 6	686 299	841 210
SUM FORBRUKTE MIDLER		6 962 203	5 753 742
AKTIVITETSRESULTAT			
Tillegg/reduksjon i formålskapitalen (disponering)			
Annen formålskapital		315 676	88 561
Netto endring formålskapital		315 676	88 561

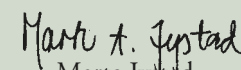
BALANSE

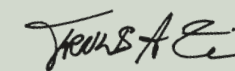
	Note	2015	2014
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Web-side		54 551	95 643
Sum immaterielle eiendeler	8	54 551	95 643
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.		26 499	0
Sum varige driftsmidler		26 499	0
Finansielle anleggsmidler			
Sum anleggsmidler		81 050	95 643
Omløpsmidler			
Varer		0	5 336
Fordringer			
Kundefordringer		- 1 130	275
Andre fordringer		45 667	46 645
Sum fordringer		44 537	46 920
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	2 639 261	1 875 511
SUM EIENDELER		2 764 848	2 023 409
FORMÅLSKAPITAL OG GJELD			
Formålskapital			
Grunnkapital			
Grunnkapital	3	50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital		50 000	50 000
Opptjent egenkapital			
Udisponert resultat		0	0
Annen formålskapital	3	1 724 254	1 408 578
Sum opptjent formålskapital		1 724 254	1 408 578
Sum formålskapital		1 724 254	1 408 578
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		226 097	- 84 977
Skyldige offentlige avgifter		389 532	371 399
Annen kortsiktig gjeld		374 964	278 410
Sum kortsiktig gjeld		990 594	564 831
Sum gjeld		990 594	564 831
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		2 764 848	2 023 409

Oslo, 31.12.2015 / 31.03.2016 styret i Stiftelsen Organdonasjon

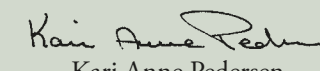

Gisle Nødtvedt
styreleder

Lars Skar
varamedlem

Marte Jystad
styremedlem

Truls Zimmer
styremedlem

Åshild Nymo
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

NOTE 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter God regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner. Aktivitetsbasert regnskapsoppstilling er benyttet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og lang-siktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over gjenværende levetid.

Langsiktige fordringer og gjeld vurderes til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

INNTEKT

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet. Tilskudd inntektsføres i den perioden de gjelder. Dersom det er knyttet tilbakebetalingsvilkår til bevilgningen er ubenyttet tilskudd bokført som gjeld.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de

enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

FORDELING AV FELLESKOSTNADER

Iht god regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner er felleskostnader i Norge fordelt på en rimelig, pålitelig og konsistent måte mellom aktivitetene. Dette gjelder i det alt vesentlige lønns- og personalkostnader. Til grunn for fordelingen ligger tidsbruk pr ansatt på de forskjellige aktivitetene.

SKATTER

Organdonasjon er en ideell organisasjon som er unntatt skatteplikt etter skattelovens § 2-32.

NOTE 2

LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE M.M.

	2015	2014
Lønn, feriepenger	3 714 383	2 840 085
Refusjon sykepenger	- 493 387	- 240 319
Arbeidsgiveravgift	517 871	439 142
Pensjon	366 157	430 307
Andre personalkostnader	82 892	52 358
Sum Personalkostnader	4 187 916	3 521 573

I 2015 var det gjennomsnittlig 7 ansatte, i 2014 var tilsvarende tall 6.

Det er for 2015 utbetalt lønn til styreleder på kr 180 136. Det er ikke gitt lån til ledende ansatte eller styrets medlemmer.

REVISOR

Det er kostnadsført revisjonshonorar for perioden med kr 29 500 inkl mva, tilsvarende tall i 2014 var kr 16 125.

OTP

Stiftelsen er omfattet av lov om obligatorisk tjenstepensjon. Stiftelsens medarbeidere som omfattes av loven er medlemmer av ytelsesbasert tjenstepensjon som dekker lovens krav.

NOTE 3

FORMÅLSKAPITAL

	01.01	Tilført	Benyttet	Pr 31.12
Grunnkapital	50 000			50 000
Formålskapital med eksterne bindinger	0	0	0	0
Formålskapital med selvpålagte bindinger	131 000	-131 000		0
Annen formålskapital	1 277 578	446 676	0	1 724 254
SUM	1 458 578	315 676	0	1 774 254

I 2013 fikk selskapet ett tilskudd fra Ekstrastiftelsen på kr 315 700. Pr. 31.12.14 var det kr 131 000,- igjen av disse midlene. Pr. 31.12.15 var alle midlene på dette prosjektet brukt opp.

NOTE 4

TILSKUDD OG GAVER

Stiftelsen har mottatt kr 6 000 000 i tilskudd fra Helsedirektoratet. Små og store gaver som i det vesentlige er knyttet til minnegaver utgjorde kr 378 881, andre gaver og innsamlede midler var på kr 258 999. I operasjonelle inntekter ligger det diverse salgsaktiviteter knyttet opp mot stiftelsens formålsaktiviteter. I 2015 fikk stiftelsen en sponsortale på kr 300 000.

Av andre inntekter utgjør momskompensasjon for frivillige organisasjoner kr 313 563.

NOTE 5

SENTRALE NØKKELTALL

Ideelle organisasjoner har et annet formål enn tradisjonelle virksomheter, de skal skape nytte for formålet, målgruppen. De tre nøkkeltallene formålsprosent, innsamlingsprosent og administrasjonsprosent gir informasjon om hvordan stiftelsen forvalter sine midler til beste for målgruppen.

Nøkkeltall	2015	2014	2013
Formålsprosent	85,6 %	70,0 %	69,2 %
Innsamlingsprosent	79,9 %	57,8 %	73,6 %
Administrasjonsprosent	9,9 %	14,3 %	17,7 %

Formålsprosent: Midler anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader.

Innsamlingsprosent: Andelen midler disponible til formålsaktivitet. Dette taller regnes fra alle midlene som ble samlet inn minus kostnader knyttet til selve innsamling.

Administrasjonsprosent: Midler anvendt på administrasjon i forhold til de totale kostnader.

NOTE 6

KOSTNADER ETTER ART

Kostnader etter art fordelt etter regnskapslovens tradisjonelle oppstillingsplan:

	2015	2014	2013
Personalkostnader	4 187 916	3 521 573	2 798 698
Andre driftskostnader	2 769 140	2 287 181	2 627 194
Finanskostnader	5 147	848	2 495
Sum kostnader	6 962 203	5 809 602	5 428 386

NOTE 7: BUNDET BANKINNSKUDD

På skattetrekkkonto er det bundet kr 241 279 til dekning av skattetrekk. Innskuddet dekker stiftelsens forpliktelser.

**NOTE 8
ANLEGGSMIDLER**

	Webside	Dr.løsøre, inv	Sum
IB	123 289		123 289
Tilgang		30 774	30 774
Avgang			-
Akk. avskrivning	68 739	4 275	73 014
UB	54 550	26 499	81 049
Årets avskrivninger	41 092	4 275	45 367
Levetid / avskrivningsatts	3 år / 33,33 %	3 år / 33,33 %	

Hvordan fordelte vi midler til formålet i 2015?

- Informasjon og arrangementer: 5 199 081,-
- Samfunnspolitisk arbeid: 497 323,-
- Undervisning og foredrag: 262 724,-

**Til representantskapet i
Stiftelsen Organdonasjon**

REVISORS BERETNING FOR 2015

Utalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Organdonasjon som viser et positivt aktivitetsresultat på kr. 315 676,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, aktivitetsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for et det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsutøvelse i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsutøvelse i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for å årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår opplæring er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avlagt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen Organdonasjon per 31. desember 2015 og av organisasjonens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som blir avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsutøvelse i Norge.

Utalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 - Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsutøvelse i Norge.

Konklusjon om udelte og forvalning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, den 27. april 2016

For Systemrevisjon AS

Sabidar Rahman
registrert revisor

Brugt, 1, 0186 Oslo
Telefon: 22 37 27 37, Telefaks: 22 37 59 68, Mobil: 91 78 83 48
E-mail: rahmas@systemrevisjon.net / rane.kogen@systemrevisjon.net
www.systemrevisjon.net
Org.no.: 971 178 965

STATISTIKK

NØKKELTALL 2015

(Kilder: OUS, Rikshospitalet og Scandiaterplant)

110 gjennomførte donasjoner fra avdød giver

63 donasjoner fra levende giver (en nyre)

435 fikk nye organer

420 på venteliste for nytt organ (pr. 31.12.2015)

29 døde på venteliste

Litt under en av tre sa nei (26 % avslag)

11 088 mennesker er blitt transplantert i Norge siden oppstarten i 1969

TABELL 1

ORGANDONASJON FRA AVDØDE GIVERE I NORGE I ÅRENE 2006 - 2015

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall meldte potensielle donorer fra landets donorsykehus	187	205	236	243	238	283	235	271	296	294
Antall gjennomførte donasjoner	76	94	98	102	102	127	117	111	116	110
Netto antall donasjoner per mill. innbyggere (pmi)	16,3	19,9	20,8	21	20,8	25,6	23,16	21,97	22,64	21,13
% - andel nei til donasjon	28	23	29	26	28	21	17	28	28	26

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Vi vet at befolkningen er positive til organdonasjon. Kun 4 % er uttalt negative. I 26 % av tilfellene hvor spørsmålet ble tatt opp på sykehuset, endte det med et nei. Vi tror ikke dette gjenspeiler avdødes holdning, men heller at pårørende ikke kjente hva avdøde selv mente. De fleste er positive til organdonasjon, men kun 40 % av de som er positive har delt dette med sine nærmeste. Å dele sitt standpunkt, blir derfor et viktig budskap i vår kommunikasjon rettet mot befolkningen. Det positive er at antall meldte potensielle donorer holder seg såpass høyt. Dette viser god bevissthet rundt temaet organdonasjon på sykehusene.

TABELL 2

ANTALL DONASJONER AV NYRER FRA LEVENDE GIVERE I ÅRENE 2006 - 2015

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall donorer	80	86	98	104	83	73	81	68	68	63

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Regjeringen satte et mål i 2008 om at 40 % av nyretransplantasjonene skulle være med nyre fra levende giver. Tallene viser i år igjen at vi er langt unna å oppnå dette målet. Det er med bekymring vi ser at tallene faktisk viser en nedadgående trend, og tiltak må snarest mulig iverksettes for å hjelpe flere ut av dialyse og sykdom. Nyretransplantasjon med nyre fra levende giver, såkalt ”familiedonasjon”, betyr at levende personer kan gi en av sine to friske nyrer til et familiemedlem eller en nær venn.

TABELL 3

ANTALL ORGANTRANSPLANTASJONER I ÅRENE 2006 – 2015

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hjerte	32	35	36	26	30	29	32	35	34	34
Hjerte/lunge	0	0	3	0	1	1	0	0	0	0
Hjerte/lunge/lever	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hjerte/lever	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Hjerte/nyre (avdød giver)	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0
Dobbel lunge	20	26	26	24	30	27	26	32	33	34
Singel lunge	4	2	1	0	1	0	2	0	0	0
Lever	61	71	76	81	88	86	100	107	98	82
Lever/nyre (avdød giver)	1	0	3	0	1	3	0	2	2	1
Nyrer (avdød giver)	125	160	168	172	164	210	201	178	188	179
Nyrer/bukspyttkjertel	6	14	9	16	14	16	17	19	17	11
Bukspyttkjertel	0	0	1	0	1	4	11	20	14	20
Øy-celler	4	6	6	5	6	8	8	5	3	5
Sum	253	315	329	325	337	384	397	401	389	372
+ nyretransplantasjoner fra levende givere	80	86	98	104	83	73	81	68	68	63
Totalt	333	401	427	429	420	457	478	469	457	435

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Det er stadig flere som behøver et nytt organ, og det er derfor med bekymring vi ser at antall organtransplantasjoner faktisk har gått ned det siste året, spesielt på nyre både fra levende og avdød giver. Tilgangen på organer øker ikke i takt med behovet. Det er spesielt for nyre at behovet øker raskt. Selv om mange nyrepasienter kan gå i dialyse i ventetiden, er dette for flere meget belastende, samtidig med at det koster samfunnet 10 ganger mer enn hva en transplantasjon ville koste. På lengre sikt er dette en stor samfunnsøkonomisk utfordring. Den gevinsten en nyretransplantasjon vil ha for samfunnsøkonomien og for livskvaliteten for hver enkelt pasient, er udiskutabelt positiv.

TABELL 4

ANTALL PASIENTER PÅ VENTELISTENE PR. 31.12. I ÅRENE 2006 – 2015

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hjerte	8	4	4	11	11	16	13	17	18	17
Hjerte/lunge	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0
Dobbel lunge	30	26	27	49	39	36	43	52	47	56
Singel lunge	10	11	4	5	3	3	0	0	0	0
Lever	9	12	7	12	9	11	17	12	30	19
Nyrer	225	196	177	173	220	188	198	247	276	289
Nyre/bukspyttkjertel	7	10	15	6	4	5	9	19	20	15
Bukspyttkjertel	1	0	2	0	0	3	8	12	19	14
Øy-celler	1	4	4	11	19	18	8	5	8	10
Totalt	292	264	241	268	305	281	297	365	418	420

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Ventelistene øker i takt med at sykdommer som kan føre til behov for organtransplantasjon, øker. Det kan nevnes både diabetes og kols. Samtidig ser vi en voksende gruppe av unge med medfødte lidelser, som nå vil behøve nye organer. Dette kan være medfødte hjertelidelser, lungesykdommer osv, sykdommer man tidligere ikke hadde noen behandling for, og som medførte død i ung alder. Man tilbyr også organtransplantasjon til stadig eldre, og da spesielt gjelder dette nyrer. Situasjonen i Norge er unik med en så liberal venteliste, og våre ventetider er blant de korteste verden.

TABELL 5

ANTALL ORGANDONASJONER FRA AVDØD GIVER PER MILL. INNBYGGERE I DE NORDISKE LAND I ÅRENE 2006 – 2015

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Finland	20,7	17,2	15,2	17,6	17,1	17	19,72	17,47	21,93	22,97
Norge	16,3	20	20,8	21,1	20,8	25,6	23,27	21,97	22,64	21,13
Sverige	15	14,5	16,5	13,7	12,5	15,1	14,82	15,74	17,12	16,97
Danmark	11,4	13,2	11,9	13,9	12,9	12,9	12,83	10,16	13,76	14,72

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Finland har i løpet av de to siste årene hatt en merkbar positiv utvikling og ligger nå på topp i Skandinavia hva gjelder donasjon fre avdød giver. De har arbeidet med en handlingsplan som tar for seg tiltak for å øke donasjonsraten. Arbeidet med denne planen ser ut til å ha øket bevisstheten rundt temaet og vært medvirkende til gode tall. Flere av tiltakene planen foreslår er helt i tråd med de tiltak vi mener Norge bør iverksette. Vi har et godt lovverk til grunn for virksomheten, men vi har mye å hente på å styrke donorvirksomheten ved donor-sykehusene samt ivareta et godt opplysningsarbeid.

TABELL 6

ANTALL DONASJONER AV NYRE FRA LEVENDE GIVER PER MILL. INNBYGGERE I DE NORDISKE LAND I 2007 – 2015

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Danmark	10,2	13,5	16,3	18,4	18	13,53	18,74	19,17	20,61
Sverige	13,4	14,8	17,6	17,9	19,5	16,29	15,74	15,58	13,32
Norge	18,2	20,5	21,5	16,90	14,7	16,25	13,46	13,27	12,10
Finland	0,9	1,7	1,1	2,00	2,4	2,03	2,39	2,74	2,73

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Den tydelige nedadgående trenden vi nå ser på transplantasjon med nyre fra levende giver, er meget uheldig, og mange pasienter og familier lider unødige. Det er viktig at denne merkbare reduksjonen de siste årene, utredes nøye, og at tiltak iverksettes. Her må kapasiteten hos landets nefrologer samt kapasiteten ved Ous styrkes, slik at flere blir utredet og flere blir transplantert.

TABELL 7

ANTALL DONASJONER MED ORGANER FRA AVDØDE GIVERE I FORSKJELLIGE LAND PER MILL. INNBYGGERE

Land	2014	2015	Kilde	
Spania	36,0	39,7	Organizacion Nacional de Trasplantes - ONT	www.ont.es
Kroatia	33,7	37,6	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Belgia	25,2	28,0	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Slovenia	20,9	25,7	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Finland	21,9	23,0	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Østerrike	24,3	22,9	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Italia	23,2	22,7	Centro Nazionale Trapianti- CNT	http://www.trapianti.salute.gov.it
Norge	23,0	21,1	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Ungarn	20,1	17,7	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Sveits	14,4	17,4	Swisstransplant	www.swisstransplant.org
Sverige	17,1	17,0	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Nederland	16,1	15,7	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Danmark	13,8	14,7	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Tyskland	10,5	10,6	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Luxemburg	7,3	5,3	Eurotransplant	www.eurotransplant.org

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Spania er fortsatt verdensledende på organdonasjon. De har et meget godt system, hvor det satses stort på organisering av donorsykehusene og god folkeopplysning. I praksis er det dyktig helsepersonell, en godt opplyst befolkning og god dialog som er nøkkelen til deres suksess. Land som implementerer den ”Spanske modell” kan vise til gode resultater. Kroatia er et godt eksempel på dette. Kriteriene som legges til grunn for tallene, kan dog variere fra land til land. Dette er viktig å merke seg ved en slik sammenlikning. Vi vet imidlertid at vi har et potensial for flere donorer i Norge, så vi har mye å tjene på å styrke organiseringen av virksomheten i tråd med den ”Spanske modell”.

Frognerstranda 4

0250 Oslo

Telefon: 21 04 34 00

E-post: post@organdonasjon.no

Internett: www.organdonasjon.no

Organisasjonsnummer: 877 536 742